AI NA DJELU · II

AI za računovođe

Praktični vodič kroz automatizaciju i rutinske zadatke

IZDANJE 2.0

SOLIDUS DIGITAL

AI NA DJELU · II

AI za računovođe

Praktični vodič kroz automatizaciju, uštedu vremena i rješavanje rutinskih zadataka · izdanje 2.0

SOLIDUS DIGITAL

© 2026. Sva prava pridržana.

Napomena: ovaj priručnik nije pravni ni porezni savjet. Propisi, cijene i mogućnosti alata mijenjaju se; prije primjene provjerite službeni izvor.

O priručniku

Ovaj priručnik vodi hrvatskog računovođu od prvog prompta do automatiziranog ureda u pet modula: osnove, praktična primjena, napredne automatizacije, sigurnost i predlošci. Cilj je skratiti administrativni i repetitivni dio posla za najmanje 40 %, uz jedno pravilo koje vrijedi na svakoj stranici: AI radi nacrt, čovjek provjerava i potpisuje.

Modul A — Osnove

A1. Zašto AI nije prijetnja, već najbolji asistent u uredu

AI neće zatvoriti mjesec umjesto vas, ali će vam vratiti sate koje sad trošite na mailove, prepisivanje, sažimanje propisa i objašnjavanje klijentima. Knjiženje, potpis i odgovornost ostaju vaši; nacrt, struktura i prvi prijedlog postaju posao AI-ja.

Što AI danas stvarno može

- **Pisati i preoblikovati tekst:** opomene, podsjetnike, objašnjenja izmjena propisa, obrazloženja za banku — za 30 sekundi umjesto 20 minuta.
- **Sažimati duge dokumente:** pravilnik od 40 stranica ili mišljenje Porezne uprave svesti na jednu stranicu natuknica.
- **Strukturirati nestrukturirano:** izvući iznose, datume i stavke iz PDF-a, maila ili skeniranog računa u tablicu.
- **Uspoređivati:** dvije bruto bilance, dvije verzije ugovora, dva obračuna — i istaknuti što odskače.
- **Pisati formule i kod** koji računaju umjesto njega (poglavlje B2).

Što AI ne može (i ne smije)

- **Ne zna sigurno što vrijedi danas.** Može citirati ukinutu odredbu ili staru stopu (zašto — poglavlje A2).
- **Ne računa pouzdano „iz glave".** Brojke uvijek dolaze iz Excela, programa ili koda (B2).

- **Ne preuzima odgovornost.** Potpis na prijavi i savjetu je vaš.
- **Ne poznaje klijenta** dok mu ne date kontekst — a što smijete dati, propisuje poglavlje D1.

> **Zlatno pravilo:** AI radi prvi nacrt, vi radite provjeru i potpis. Nikad obrnuto.

Mindset shift: od unosa podataka do „CFO-a za klijenta"

Sat koji AI uštedi vrijedi samo ako ga uložite u posao koji klijent plaća više. Klijenta ne zanima koliko ste stavki proknjižili, nego zašto mu je marža pala i što s tim.

Prije — uobičajena mjesečna komunikacija:

> „Poštovani, u privitku šaljemo obračun PDV-a za rujan. Obveza iznosi 3.420,00 EUR, rok plaćanja je 31.10. Lijep pozdrav."

Poslije — „CFO na jednoj stranici" (primjer za izmišljeni obrt):

> **Rujan ukratko:** prihodi 41.200 EUR (+8 % u odnosu na kolovoz, +12 % u odnosu na rujan prošle godine). Troškovi materijala rasli su brže od prihoda (+15 %), pa je bruto marža pala s 38 % na 35 %.
>
> **Likvidnost:** na računu 18.600 EUR; potraživanja starija od 60 dana 9.800 EUR (dva kupca); u idućih 30 dana dospijeva 14.300 EUR obveza, uključujući PDV 3.420 EUR do 31.10.
>
> **Preporuke:** 1) poslati opomene za dva kupca do 5.11.; 2) provjeriti cijene kod dobavljača materijala prije novih narudžbi; 3) rezervirati

sredstva za predujam poreza u studenome.

Drugu verziju AI složi za pet minuta iz vaših brojki (P14 u E1). Klijent iz nje prvi put razumije svoje poslovanje — i tu nastaje usluga koju vrijedi naplatiti.

Kako naplatiti savjetodavne usluge

Model	Kako izgleda	Kome odgovara
Paket „Plus"	Postojeća mjesečna usluga + mjesečni izvještaj na jednoj stranici, fiksni dodatak na cijenu	Klijenti sa stabilnim poslovanjem koji žele „znati gdje su"
Kvartalni sastanak	45 minuta pregleda brojki i plana, priprema s AI-jem	Rastuće tvrtke, obrti pred prelaskom u d.o.o.
Projektna usluga	Priprema za kredit, analiza isplativosti investicije, porezno planiranje na kraju godine	Jednokratne potrebe, naplata po projektu

- Cijenu ne vežite uz vrijeme izrade (AI ga skraćuje), nego uz vrijednost za klijenta.
- Prva tri izvještaja pošaljite besplatno najvažnijim klijentima, zatim ponudite paket.
- Uštedu vremena mjerite od prvog tjedna (E2) — to je vaš argument i za cijenu i za vlastito planiranje.

A2. Kako AI radi — bez tehnike

AI asistent nije baza propisa ni kalkulator, nego sustav koji piše najvjerojatniji nastavak teksta na temelju golemog broja pročitanih tekstova. Kad to razumijete, znate gdje mu vjerovati, a gdje ne.

Četiri stvari koje morate znati

1. Model je „učio" do određenog datuma. Sve što zna, naučio je iz tekstova do datuma završetka učenja. Izmjena Zakona o PDV-u objavljena nakon toga za njega ne postoji — osim ako mu je vi ne zalijepite ili alat nema uključeno pretraživanje weba.

2. Halucinacija = uvjerljiva izmišljotina. Kad model ne zna odgovor, često ne kaže „ne znam", nego napiše ono što bi odgovor vjerojatno trebao sadržavati — uključujući broj članka, stopu ili naziv mišljenja koji ne postoje. Ton pritom ostaje jednako siguran.

3. Kontekst je radni stol. Sve što ste u razgovoru zalijepili, priložili ili napisali model „vidi" dok odgovara. Što je na stolu točniji izvor (tekst propisa, vaša tablica, vaš predložak), to je manje prostora za izmišljanje. Zato je najvažnija navika: **dajte mu izvor, ne tražite da ga se sjeti.**

4. Hrvatski je „manji" jezik. Model je pročitao manje hrvatskih nego engleskih stručnih tekstova. Posljedice: povremeni srpski ili bosanski izrazi, miješanje s propisima susjednih država, općenitiji odgovori o hrvatskom poreznom sustavu. Rješenje su trajne upute (A3) i izvori koje mu date.

Što to znači u praksi

Situacija	Rizik	Ispravan način
„Koja je stopa PDV-a za X?"	Visok — odgovor iz sjećanja, moguće zastario	Zalijepite odredbu ili koristite alat s pretraživanjem weba i tražite izvor
„Sažmi ovaj pravilnik" (zalijepljen tekst)	Nizak — radi iz teksta koji vidi	Dodajte: „samo iz priloženog teksta"
„Koliko je 17 % od 12.348,50?"	Srednji — može pogriješiti u računu	Tražite formulu ili izračun kodom (B2)
„Napiši podsjetnik klijentu"	Nizak — posao jezika, ne činjenica	Provjerite ton, iznose i rokove koje ste sami unijeli
„Što je Porezna uprava rekla o Y?"	Visok — može izmisliti mišljenje	Nađite mišljenje sami i zalijepite ga

Pravilo palca: što je zadatak više „jezični" (pisanje, sažimanje, preoblikovanje), to je AI pouzdaniji. Što je više „činjenični" (stope, rokovi, članci, iznosi), to mu više morate dati izvor i to više morate provjeriti.

Ostale pojmove (token, Projekt, RAG, agent) naći ćete u rječniku u poglavlju E3.

A3. Odabir i postavljanje alata

Za 90 % uredskog posla dovoljan je jedan opći AI asistent na poslovnom planu, plus OCR ili e-račun modul koji već imate u knjigovodstvenom programu. Ne kupujte pet alata — naučite dobro koristiti jedan.

Koji alat za što (stanje: listopad 2026.)

Alat	Gdje najviše vrijedi	Na što paziti
ChatGPT (OpenAI)	Mailovi, sažeci, analiza priloženih tablica izvođenjem koda, Projekti	Za ured poslovni plan; na privatnom računu isključite treniranje na vašim podacima
Claude (Anthropic)	Dugi dokumenti (zakoni, ugovori), precizan ton, Projekti s uputama i bazom znanja, izrada datoteka, Claude za Excel	Za ured poslovni plan; provjerite postavke privatnosti
Microsoft Copilot (M365)	Ured koji živi u Outlooku, Wordu i Excelu — AI radi unutar dokumenata	Dodatna licenca po korisniku; postavke određuje administrator M365
OCR / e-račun modul knjigovodstvenog programa	Čitanje ulaznih računa, prijedlog konta i knjiženja, zaprimanje e-računa	Prvo pitajte dobavljača softvera što već imate
Specijalizirani document AI (npr. Dext, Rossum)	Velik broj papirnatih i PDF dokumenata, putni nalozi	Podrška za hrvatske račune i izvoz u vaš program

Nazivi planova, cijene i značajke mijenjaju se svakih nekoliko mjeseci. Prije kupnje provjerite trenutne uvjete i ugovor o obradi podataka na stranici pružatelja.

Scorecard: odaberite alat u jednom poslijepodnevu

Uzmite tri stvarna, anonimizirana zadatka iz prošlog tjedna (mail klijentu, sažetak propisa, usporedba tablica). Isti zadatak zadajte u dva alata i ocijenite od 1 do 5:

Kriterij	Težina	Alat 1	Alat 2
Točnost sadržaja (bez izmišljanja)	×3		
Kvaliteta hrvatskog jezika i terminologije	×2		
Rad s datotekama (PDF, Excel)	×2		
Privatnost: poslovni plan, DPA, bez treniranja	×3		
Cijena po korisniku	×1		
Uklapanje u postojeće alate (M365, Google)	×1		
Ukupno (zbroj ocjena × težina)			

Platite jedan alat za cijeli ured. Pretplata se isplati ako svakom korisniku uštedi dva sata mjesečno.

Postavljanje u 30 minuta

1. **Poslovni račun i privatnost (10 min)**: aktivirajte poslovni plan, provjerite da se podaci ne koriste za treniranje, potpišite ili prihvatite ugovor o obradi podataka.

2. **Opće upute (5 min):** u korisničke postavke (ChatGPT: Personalizacija → Custom Instructions; Claude: postavke profila) zalijepite upute niže.
3. **Tri Projekta (10 min):** „Komunikacija s klijentima", „Porezi i propisi", „Izvještaji i Excel". Svaki dobiva svoje upute i bazu znanja (C3).
4. **Test (5 min):** zadajte isti zadatak bez i s Projektom i usporedite.

Opće upute za kopirati

Radim kao [samostalna knjigovođa / voditelj računovodstvenog ureda] u Hrvatskoj. Klijenti su mi uglavnom [obrti, paušalisti, mala d.o.o., udruge].

1. Piši na hrvatskom standardnom jeziku, s hrvatskom računovodstvenom i poreznom terminologijom (PDV, JOPPD, bruto bilanca, glavna knjiga, HSFI/MSFI, RRiF kontni plan). Ne koristi srpske, bosanske ni regionalne izraze.
2. Iznose piši u eurima, format 1.234,56 EUR; datume DD.MM.GGGG.
3. Kad navodiš propis, navedi naziv i, ako znaš, NN broj — i uvijek napomeni da treba provjeriti važeću verziju.
4. Ako nisi siguran u stopu, rok ili odredbu, reci to izravno. Ne izmišljaj članke ni iznose.
5. Za izračune daj Excel formulu (separator ;) ili izračun kodom, ne računaj napamet.
6. Mailovi klijentima: kratko, ljubazno, bez žargona, s jasnim sljedećim korakom i rokom.

7. Ne ponavljaj moje pitanje i ne piši uvode. Počni odgovorom.

Savjet: u bazu znanja Projekta „Komunikacija s klijentima" stavite 2–3 vlastita maila koja su vam se svidjela. AI preuzima stil iz primjera brže nego iz opisa.

BESPLATNI ULOMAK · AI NA DJELU

AI za računovođe

Ovo je bio besplatni ulomak. U cijelom izdanju čeka vas još:

- Top 10 svakodnevnih zadataka i AI u Excelu
- Fiskalizacija 2.0, e-računi, godišnje zatvaranje i GFI
- GDPR, matrica podataka i protokol provjere
- Interna AI politika ureda i EU AI Act
- 25 promptova i akcijski plan za 90 dana

Cijelo izdanje · 49 €

74 stranice · preuzimanje odmah nakon plaćanja · bez pretplate
Povrat novca u 14 dana: javite nam se i napišite što vam je nedostajalo.

Kupnja: payhip.com/b/GkpU3

SOLIDUS DIGITAL